

BELGE**MERKEZ KONSEYİ'NİN GÖRÜŞLERİ****TTB Merkez Konseyi'nin Tam-Süre Çalışma Yasa Tasarısı Üzerine Görüşleri***

1- Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın tam - süre çalışma sistemini yeni bir Yasayla düzenleme kararını yararlı ve olumlu karşılıyoruz. Çünkü, Birliğimizin uzun yıllar boyunca açıkladığı ilkelerden birisi tam - süre çalışmadır. Bu konudaki hazırlıkların bugüne kadar bir sonuca varmamış olması üzüntü yaratmıştır.

2- Yeni tam - süre düzenlemesinin, bundan öncesi uygulamalarda görülen aksaklıkları gidermesi zorunludur. Bunlar da, bilindiği gibi tazminatın sabit olması, kurumlararası farklı uygulamalar, tam - süre ve part - time çalışma saatlerinin farklı olması gibi yanlışlardı. Yeni hazırlıkta bunların bulunmaması yararlıdır.

3- Ancak, yeni hazırlanan tasarıda tam - süre çalışma ilkelerinin açık düzenlenmemiş olduğu görülmektedir. Bilindiği gibi, tam - süre çalışma Yasası içinde yer alan elemanların ayrı ve ortak özellikleri vardır. Yasanın çıkmasını gerekli kılan en önemli özellik serbest çalışma hakkı olup da, bu haktan bu Yasayla yoksun kalacak olanlardır. Gerek muayenehane ve laboratuvar açarak, gerekse ek görev alarak çalışabilen elamanlar hazırlanan yeni tasarıyla bu haktan yararlanamayacaklardır. Bu açık kriterlerin içinde yer alan elamanlar hekimler, diş hekimleri ve bu meslekler dışında olup da tıpta uzmanlık belgesi alarak çalışanlardır. Bu elamanların ve alacakları tazminatın ayrı bir maddeyle düzenlenmesi gereklidir. Çünkü, bu özellik önemli bir ilkeyi belirlemektedir.

4- Sağlık hizmetinde meslek özellikleriyle çalışmak bütün elemanlar için ortak bir özelliktir. Bu özelliğin yanısıra sorumluluk derecelerine göre yapılacak ayrımlar tartışılabilir, niteliktedir. Sorumluluk kriterlerine dayalı farkların büyük olması bu nedenle tartışmalara yol açabilir. Ancak bu konu, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın kendi elemanları ile ilgili kararına bağlıdır.

5- Zorunlu bir tam süre uygulaması, verilen tazminatın emekliliğe intikal etmesi de zorunlu kılmaktadır. Çünkü, emek gelirini sürekli kılmak demek, emek karşılığının emeklilikte de devam etmesi demektir. Bu duruma, bir derece kadar çözüm getirilmek istenmişse de, bu çözümünün tazminatın esasını kapsamadığı için yetersiz kaldığı açıktır. Bu durumda, alınan tazminat, hekimlerin emeklilik durumunda daha güç koşullarda kalmasına yol açacaktır. Bu konunun üzerinde önemli durulması zorunludur. Özellikle, tazminatı bir hak mahrumiyeti

karşılığında alan elemanların bu bakımdan önemli kayıpları olacaktır.

6- Yıllık izin yanında, uzun hastalık sürelerinde de tazminatın ödenmesi gereklidir. Çünkü, maaş oranlarıyla belirlenen tazminatın uzun hastalıklarda kesilmesi ekonomik kaynağın güvenilir olmasını ortadan kaldıracaktır.

Maddelerle İlgili Görüşlerimiz

1- Birinci madde kapsam maddesi olup uygundur. Üniversitelerin paralel bir Yasayla sistem içine girmeleri gereklidir.

2- İkinci maddede yer alan eczacılar (uzman hizmetleri yürütenler dışındakiler) üçüncü maddede yer almalıdır. İkinci maddenin ilkesel özelliği bulunmaktadır.

3- Madde 3, 4, 5'de geçen "Devlet Memurları Kanununun belirttiği" ibaresiyle tanımlanan derecede rakamları yerine "Devlet Memurları Kanununda yükselebilecekleri derecenin son kademesi" ibaresi yer almalıdır. Çünkü, ileride bu personelin yükselebilecekleri derecelerde değişiklik olursa bu elemanlar hak kaybına uğrarlar.

4- Ayrıca hepsi de yüksek öğrenim görmüş elemanlar olan madde üçde sayılmış personelle eczacılar arasında tasarıda belirtilen tazminat oranı farkı oldukça fazladır. Bu farkı Bakanlığın nasıl açıkladığı bilinmemektedir.

5- Üçüncü maddede belirtilen elemanların tazminat tavanının %50'den %60'a çıkarılması yararlıdır.

6- Altıncı maddede yer alan haftalık çalışma saatlerinin 45'e çıkarılması hususu, bu sisteme bir fazla çalışma esas getirilmektedir. Oysa, bu Yasa fazla çalışma Yasası değildir. Haftalık çalışma saatinin genel çalışma ilkesine uygun olarak 40 saat olması gerektiği görüşündeyiz.

7- Daha önceki hazırlıklarda yer alan sözleşmeli elaman çalıştırma ilkesinin, gerektiği yer ve koşullarda yararlı olacağı kanısındayız.

Sözleşme koşullarında tam - süre çalışmanın yer alacağı, çerçevesinin Bakanlar Kurulunca belirleneceği istihdam biçimi, çeşitli sıkıntılara çözüm getirecektir.

8- Geçici madde 2'deki uyum süresinin bir yıl yerine iki yıl olmasında yarar vardır. Bu süre, özellikle çalışma süreleri uzun meslektaşlarımız için gerekli olacağı gibi, muayenehanelerini ve laboratuvarlarını tasfiye edecek meslektaşlarımız için de zorunludur.

Yukarıda belirttiğimiz ilkeler ve maddelerde yapılacak değişikliklerle tam - süre Yasa tasarısı olumlu karşılanmıştır. Bilgilerinize saygıyla sunulur.

*Toplum ve Hekim Dergisi 1978, Sayı: 3 Sayfa: 11-13